

Standardy ochrony małoletnich

**w placówkach społeczno – kulturalnych
Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej**

Sosnowiec, sierpień 2024 r.

Standardy Ochrony Małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Niniejszy dokument, zwany dalej „Standardami”, stanowi obowiązujący w placówkach społeczno – kulturalnych Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich. Najważniejszym celem jest ochrona małoletnich, budowanie przyjaznego i bezpiecznego środowiska.

§ 1

Ilekcroć w niniejszych Standardach jest mowa o:

1. Spółdzielni – należy przez to rozumieć Sosnowiecką Spółdzielnię Mieszkaniową.
2. Pracodawcy – należy przez to rozumieć Prezesa Zarządu Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
3. Kierownika – należy przez to rozumieć kierownika placówki społeczno – kulturalnej odpowiedzialnego za organizację zajęć bądź imprez okolicznościowych z udziałem małoletnich.
4. Placówki społeczno – kulturalne (zwane dalej klubami) – należy przez to rozumieć osiedlowe kluby Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Kalinówka”, „Rudna”, „Ziemowit”.
5. Pracownik – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w klubach na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, która wykonuje czynności z udziałem małoletnich oraz osoby podejmujące obowiązki w klubach na podstawie innej działalności.
6. Małoletni – należy przez to rozumieć, zgodnie z Kodeksem Cywilnym, osobę, która nie ukończyła 18 roku życia.
7. Uczestnik zajęć – należy przez to rozumieć dziecko, młodzież uczęszczające na zajęcia do klubów.
8. Przedstawiciel ustawowy – należy przez to rozumieć rodzica lub opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji gdy rodzicom nie przysługują prawa rodzicielskie lub gdy rodzice nie żyją).
9. Zgodzie rodzica/opiekuna – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego lub opiekuna prawnego.
10. Danych osobowych uczestnika zajęć – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające zidentyfikowanie uczestnika zajęć.
11. Krzywdzeniu małoletniego – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc fizyczna – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.,

- b) przemoc seksualna – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa,
- c) przemoc psychiczna – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych,
- d) zaniechanie – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju,
- e) przemoc domowa – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

§ 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Spółdzielnia weryfikuje czy osoby ubiegające się o pracę w klubach posiadają odpowiednie kwalifikacje i predyspozycje do pracy z dziećmi.

W celu sprawdzenia powyższego Spółdzielnia wymaga przedłożenia dokumentów dotyczących:

- wykształcenia,
- kwalifikacji zawodowych,
- przebiegu dotychczasowego zatrudnienia osoby ubiegającej się o pracę,

2. Spółdzielnia może prosić osobę ubiegającą się o pracę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy.
3. Spółdzielnia, przed dopuszczeniem osoby do pracy, która polega na wykonywaniu obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad dziećmi, jest zobowiązana do sprawdzenia czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na tle seksualnym.

W celu uzyskania danych z ww. Rejestru spółdzielnia wymaga od tej osoby następujących danych: imię, nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki (oświadczenie do celów weryfikacji osób w rejestrze przestępiw na tle seksualnym stanowi załącznik nr 1 do Standardów).

4. Informacje zwrotne otrzymane z ww. Rejestru, utrwalone w formie wydruku, załącza się do akt osobowych pracownika w części dotyczącej nawiązania stosunku pracy. Jeśli dla osoby nie tworzy się akt osobowych, wydruk z ww. Rejestru zamieszcza się w utworzonej do tego celu odrębnej, analogicznej dokumentacji.

5. Spółdzielnia wymaga od osoby ubiegającej się o pracę przedłożenia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.

Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczenia, w przypadku, gdy z pracownikiem nawiązywany jest kolejny stosunek pracy w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia poprzedniego stosunku pracy.

6. Jeżeli osoba ubiegająca się o pracę posiada obywatelstwo innego kraju niż Rzeczpospolita Polska powinien przedłożyć również informacje z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi. Osoba ubiegająca się o pracę składa Spółdzielni oświadczenie o państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelskie), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach, jak również przedkłada Spółdzielni informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z dziećmi. Oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ostatnich 20 latach osoba ubiegająca się o pracę składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jeżeli państwo, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego wówczas osoba ubiegająca się o pracę składa Spółdzielni oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Wzory oświadczeń dotyczących obywatelstwa/obywatelstw oraz zamieszkiwania w ciągu 20 lat oraz oświadczenia o niekaralności określa załącznik nr 2, 3 do niniejszych Standardów.

7. W sytuacji podejmowania przez Spółdzielnię współpracy z organizatorem w zakresie działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi to na organizatorze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników.

8. Zastosowanie bezpiecznej rekrutacji pracowników organizator potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem przedłożonym Spółdzielni.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji pracownik klubu – dziecko

1. Pracownik klubu traktuje małoletniego z szacunkiem i godnością bez względu na jego pochodzenie, przekonania, wygląd, kolor skóry, a ewentualne polecenia wydaje w sposób rzeczowy, jasny i konkretny.
2. Pracownik klubu działa dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.
3. Pracownik klubu używa języka dostosowanego do małoletniego pozbawionego etykiet i ocen.
4. Nie wolno w obecności małoletniego używać wulgarnych słów, gestów, obraźliwych uwag, ani wykorzystywać wobec małoletniego przewagi fizycznej lub relacji władzy.
5. Pracownik klubu działa w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, minimalizując ryzyko błędnej interpretacji zachowania, nie wolno faworyzować małoletniego.
6. Pracownik klubu utrzymuje profesjonalną relację z małoletnim i zobowiązany jest do każdorazowego rozważenia czy reakcja, działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe.
7. Nie wolno podejmować działań mających na celu zawstydzenie, upokorzenie, lekceważenie lub obrażenie dziecka.
8. Nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych uczestników zajęć.
9. Nie wolno stosować przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie i od tej reguły nie ma wyjątków.
10. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani innych nielegalnych substancji, jak również nie wolno używać ich w obecności dzieci.
11. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodzica/opiekuna prawnego małoletniego, jeśli rodzice/opiekunowie małoletniego są bliskimi wobec pracownika klubu wszelkie ich kontakty wymagają zachowania poufności informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców/opiekunów prawnych.
12. Nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie lub wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych. W przypadku nawiązania kontaktów/rozmowy w mediach społecznościowych pracownik klubu nie kontynuuje rozmowy, informując o tym fakcie swojego przełożonego a dziecku poleca zgłosić się do niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych.
Powyższe nie dotyczy sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka oraz podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego. W takim przypadku pracownik może kontynuować rozmowę, a o jej przebiegu zobowiązany jest poinformować pisemnie swojego przełożonego.

13. Pracownik klubu szanuje prawo małoletniego do prywatności, nietykalności cielesnej i intymności.
14. Pracownik klubu nie może wyręczyć małoletniego ani pomagać mu w czynnościach natury osobistej (toaleta, mycie się, przebranie itp.), o ile dziecko jest w stanie wykonać te czynności samodzielnie.
15. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny z małoletnim ale wymaga roztropności i rozwagi ze strony pracownika. Należy kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając go w miarę możliwości o zgodę na kontakt fizyczny.
16. W sytuacji gdy małoletni jest krzywdzony, dyskryminowany przez pracownika klubu lub inną osobę dorosłą:
 - każdy pracownik klubu, który zauważy negatywne zachowanie innego pracownika w stosunku do małoletniego, ma obowiązek interwencji u kierownika klubu, ze zdarzenia sporządzana jest notatka; Kierownik klubu wyjaśnia sprawę, a o zdarzeniu informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletniego,
 - każdy małoletni, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika klubu ma prawo poinformować o tym Kierownika klubu oraz każdego innego pracownika spółdzielni,
 - o zgłoszeniu naruszenia standardów każdorazowo powinien być poinformowany Kierownik administracji,
 - do wyjaśnienia sprawy Kierownik administracji może powołać komisję,
 - w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa Kierownik administracji zawiadamia policję,
 - podejmowane działania, w ramach interwencji, muszą zapewnić małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności i prywatności.

§ 4

Relacje między małoletnimi

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i wzajemne potrzeby.
2. Małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
3. Małoletni nie narusza praw innych, uznaje prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.

4. Zabronione jest stosowanie we wzajemnych relacjach przemocy słownej, fizycznej i psychicznej w jakiegokolwiek formie, a w szczególności:
 - używanie wulgarnego, obraźliwego języka,
 - upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych,
 - zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym,
 - stosowanie zastraszania i gróźb,
 - utrwalanie wizerunku innych poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody, także w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić,
 - udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.
5. W przypadku ujawnienia przemocy rówieśniczej należy bezzwłocznie o tym powiadomić kierownika/pracownika klubu. Kierownik klubu lub upoważniony przez niego pracownik przeprowadza rozmowę:
 - z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie omawiając jego zachowanie oraz informując o konsekwencjach jego działania,
 - oddzielnie z małoletnim krzywdzonym udzielając mu stosownego wsparcia.O powyższym pracownik klubu informuje rodziców/opiekunów prawnych małoletnich.
6. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie samo nie jest krzywdzone przez rodziców lub innych dorosłych, należy uwzględnić incydentalność, powtarzalność zachowania sprawcy.
7. W przypadku gdy małoletni dopuścił się czynu karalnego powiadamiany jest Pracodawca, a w przypadku gdy małoletni ukończył 13 rok życia i istnieje podejrzenie czynu karalnego należy powiadomić o zajściu policję.
8. Podejmowane działania muszą zapewnić małoletniemu poczucie bezpieczeństwa i poszanowania jego godności i prywatności.

§ 5

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Podstawowym celem działania jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa małoletniemu przez szybką i skuteczną interwencję.
2. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia małoletniego traktowana jest poważnie i wyjaśniana bez względu na źródło pochodzenia.
3. Pomoc małoletniemu, wobec którego istnieje podejrzenie krzywdzenia musi być realizowana zgodnie z kompetencjami, w porozumieniu z przełożonymi oraz we współpracy ze szkołą i innymi instytucjami z zachowaniem zasady poufności.

4. Należy zwrócić uwagę, że występowanie pojedynczych symptomów, które mogą wynikać z trudnych doświadczeń (np. śmierć osoby bliskiej, rozwód rodziców) nie zawsze wskazuje, że małeletni doświadcza przemocy i nie może stanowić „niepodważalnego dowodu” krzywdzenia małeletniego.
5. Sygnały, które mogą świadczyć, że małeletni jest krzywdzony:
 - ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia itp.), których pochodzenie trudno wyjaśnić,
 - podawanie wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niespójne, małeletni często je zmienia,
 - nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody,
 - wzdryga się gdy podchodzi do niego osoba dorosła,
 - boi się rodzica/opiekuna prawnego, powrotu do domu,
 - jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone,
 - cierpi na powtarzające się bóle somatyczne,
 - moczy się bez powodu bądź w konkretnych sytuacjach lub na widok określonych osób,
 - nastąpiła nagła i wyraźna zmiana w zachowaniu małeletniego.
6. W przypadku gdy rodzic/opiekun prawny:
 - podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje bądź odmawia wyjaśnienia przyczyn obrażeń małeletniego,
 - odmawia, nie utrzymuje kontaktu z osobami zainteresowanymi losem małeletniego,
 - w negatywny, wulgarny sposób wyraża się o małeletnim obwiniając go, poniżając, strofując,
 - poddaje dziecko surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy,
 - nie interesuje się małeletnim i jego problemami,
 - zachowuje się agresywnie, ma zaburzony kontakt z rzeczywistością,
 - nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka,
 - przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym z dzieckiem,
 - nadużywa alkoholu lub innych środków odurzających.

zachodzi uzasadnione podejrzenie, że małeletni jest krzywdzony.
7. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji (załącznik nr 4).
8. Pracownik, który był świadkiem, uzyskał informację lub ma uzasadnione podejrzenia o krzywdzeniu małeletniego sporządza notatkę (załącznik nr 5) i przekazuje ją przełożonemu.
9. Pracownicy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych uzyskali informację o krzywdzeniu dziecka są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

10. Kiedy małoletni jest ofiarą przestępstwa, pracownik klubu może złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do policji/prokuratury. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego pracownik klubu wzywa policję.
11. Wszelkie podejrzenia dotyczące nieodpowiedniego zachowania pracowników klubu wobec małoletnich są wyjaśniane przez:
 - Kierownika klubu wobec pracowników klubu,
 - Kierownika właściwej administracji wobec Kierownika klubu,
 - Pracodawcy w przypadku Kierownika administracji,
 - Rady Nadzorczej Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w przypadku Pracodawcy.
12. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika klubu osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.

§ 6

Bezpieczne korzystanie z Internetu i urządzeń elektronicznych

Nie udostępnia się małoletnim/uczestnikom zajęć infrastruktury sieciowej ani WiFi.

§ 7

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich

1. Przy działaniach związanych z utrwalaniem, przetwarzaniem, używaniem i publikowaniem wizerunku małoletnich pracownicy klubów kierują się odpowiedzialnością i rozważą.
2. Nie wolno ujawniać danych wrażliwych dotyczących małoletniego tj. jego wizerunku, informacji o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej itp. wobec osób nieuprawnionych, w tym innych dzieci.
3. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego tj. nagrywanie głosu, filmowanie, fotografowanie.
4. Ewentualne utrwalenie wizerunku i jego wykorzystanie, publikowanie lub innego rodzaju rozpowszechnianie możliwe jest za zgodą Kierownika klubu i po uzyskaniu, nieodpłatnie zgody rodziców/opiekunów prawnych małoletnich.
5. Zdjęcia prezentowane na stronie internetowej spółdzielni lub w mediach społecznościowych nie powinny przedstawiać wizerunku indywidualnego małoletniego. Publikowane materiały powinny przedstawiać wydarzenie, uroczystość i zawierać grupę małoletnich.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości wydarzenia, uroczystości, krajobrazu zgoda rodziców/opiekunów prawnych nie jest wymagana.
7. Jeżeli przedstawiciele mediów lub inny podmiot/osoba będą chcieli zarejestrować, a następnie opublikować wydarzenie organizowane przez spółdzielnię będą musiały złożyć pisemny wniosek i uzyskać zgodę Zarządu spółdzielni w tym zakresie.

8. W sytuacji realizacji materiału medialnego przez osoby trzecie wymagana będzie dodatkowa zgoda rodziców/opiekunów prawnych.
9. Spółdzielnia przechowuje materiały zawierające wizerunek małoletnich w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla małoletniego.
10. W sytuacjach, gdy rodzice/opiekunowie prawni bądź widzowie podczas wydarzenia, uroczystości rejestrują wizerunek małoletniego pracownicy klubu nie ponoszą za to odpowiedzialności.

§ 8

Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie pracowników do stosowania standardów, zasady przygotowania tych pracowników oraz sposób udokumentowania tej czynności

1. Kierownik administracji odpowiada za zapoznanie się pracowników klubów z treścią zatwierdzonych „Standardów ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej”.
2. Każdy pracownik klubu, po zapoznaniu się ze standardami, potwierdza ich znajomość i przyjęcie do stosowania poprzez złożenie stosownego oświadczenia (załącznik nr 6).
3. Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami i przyjęciu ich do stosowania przechowuje się w aktach osobowych pracownika, a u osób dla których nie tworzy się akt osobowych, oświadczenie umieszcza się w utworzonej do tego celu odrębnej dokumentacji.

§ 9

Zasady i sposób udostępniania rodzicom/opiekunom prawnym małoletnich oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. „Standardy ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej” jest dokumentem ogólnodostępnym dla rodziców/opiekunów prawnych małoletniego oraz w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.
2. Standardy w wersji pełnej i skróconej dostępne są na stronie internetowej Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz w klubach osiedlowych spółdzielni.
3. W widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń klubów osiedlowych umieszczona jest informacja o stosowaniu „Standardów ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej”, a także numery telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.
4. Rodzice/opiekunowie prawni mają możliwość zapoznania się z obowiązującymi standardami.

§ 10

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. W sytuacji ujawnienia krzywdzenia małoletniego Kierownik klubu opracowuje plan wsparcia udzielonego krzywdzonemu małoletniemu, który zawiera wskazania odpowiednio do sytuacji tj.:
 - określenie form pomocy na terenie klubu bądź kierowanie do instytucji udzielających różnych form pomocy,

- wspieranie rodziny poprzez wskazanie instytucji oferujących doradztwo, konsultacje psychologiczne, terapie, grupy wsparcia,
 - pomoc socjalną lub materialną poprzez wskazanie instytucji oferujących taką pomoc.
2. Plan wsparcia małoletniego może być wdrożony wyłącznie na wyraźną prośbę małoletniego lub jego rodziców/opiekunów prawnych.
 3. Plan wsparcia jest uzgadniany z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego oraz z małoletnim.

§ 11

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Kierownik klubu podejmując działania zakłada teczkę sprawy, w której gromadzone są notatki służbowe, zgłoszenia do instytucji, karta interwencji oraz dokumentacja przebiegu wydarzeń i podjętych działań.
2. Dokumentacja ujawnionych lub zgłoszonych incydentów bądź zdarzeń zagrażających dobru małoletniego zawiera m.in.:
 - kartę interwencji dotyczącą danego zdarzenia (załącznik nr 4),
 - notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia (załącznik nr 5),
 - kopię zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa wobec małoletniego,
 - rejestr prowadzonych interwencji (załącznik nr 7).
3. W sytuacji uzasadnionego przypuszczenia, że dobro małoletniego jest zagrożone może zostać skierowany wniosek o wgląd w sytuację małoletniego do właściwego sądu rodzinnego według jego miejsca zamieszkania, a kopie wniosku przechowuje się razem z dokumentacją o której mowa w ust. 2.
4. Odpowiedzialność za właściwe przechowywanie i udostępnianie dokumentacji dotyczące ujawnionych lub zgłoszonych incydentów zagrażających dobru małoletniego oraz interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego ponosi Kierownik klubu.

§ 12

Postanowienia końcowe

1. Co najmniej raz na dwa lata, powołany przez Zarząd zespół, dokonuje oceny Standardów (załącznik nr 8, 8a), w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Wnioski z przeprowadzonej oceny Zespół sporządza w formie pisemnej i przedstawia Zarządowi spółdzielni do zatwierdzenia.
3. O wprowadzonych zmianach informuje się pracowników klubów, rodziców/opiekunów prawnych małoletnich oraz małoletnich.

§ 13

Standardy wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

Załączniki:

1. Oświadczenie do celów weryfikacji osób w rejestrze sprawców przestępstw na tle seksualnym.
2. Oświadczenie o posiadanym obywatelstwie i państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat innych niż państwo obywatelstwa i Rzeczpospolita Polska.
3. Oświadczenie dotyczące braku wydawania informacji z rejestru karnego do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi i nie prowadzeniu rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska.
4. Karta interwencji.
5. Notatka służbowa.
6. Oświadczenie o zapoznaniu się pracownika ze „Standardami ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej” i przyjęciu ich do stosowania.
7. Rejestr interwencji i zgłoszeń.
8. Ocena Standardów ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
- 8a. Monitoring standardów – ankieta dla pracowników klubów osiedlowych Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

**OŚWIADCZENIE DO CELÓW WERYFIKACJI OSÓB W REJESTRZE
SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW NA TLE SEKSUALNYM**

.....
(miejsowość, data)

Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa

Al. Zwycięstwa 3, 41-200 Sosnowiec

Dane osobowe niezbędne do weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepstw na Tle Seksualnym:

Numer PESEL

Pierwsze imię

Nazwisko

Nazwisko rodowe.....

Imię ojca

Imię matki

Data urodzenia

Oświadczam, że ww. dane osobowe są aktualne. Przyjmuję do wiadomości, że jestem zobowiązana/y do poinformowania Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej o zmianie danych osobowych. Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....

(data, czytelny podpis)

Oświadczam, iż zapoznałam/em się z informacją o przetwarzaniu danych osobowych.

.....

(data, czytelny podpis)

**Informacja o przetwarzaniu danych osobowych - weryfikacja niekaralności w Rejestrze Sprawców
Przestępstw na Tle Seksualnym**

Zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: RODO, informujemy, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa z siedzibą w Sosnowcu przy Al. Zwycięstwa 3.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Al. Zwycięstwa 3, 41-200 Sosnowiec, e-mail: rodo@sosnowieckasm.pl
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu prawidłowej realizacji zadań i obowiązków spółdzielni wynikających z prawa spółdzielczego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz statutu Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
4. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane organom lub podmiotom publicznym uprawnionym do uzyskania danych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, którzy wskażą podstawę prawną i interes prawny oraz podmiotów świadczących na rzecz Spółdzielni usługi na podstawie zawartych umów i umów o powierzenie danych.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji obowiązku prawnego ciążącego na Spółdzielni oraz dochodzenia lub obrony roszczeń.
6. Pani/Pana dane nie będą przekazane do państw trzecich ani organizacji międzynarodowych, nie korzystamy z systemów służących do zautomatyzowanego podejmowania decyzji.
7. Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, usunięcia, ograniczenia ich przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych oraz prawo przenoszenia, a także prawo cofnięcia zgody. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
8. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne dla realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13.05.2016 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2024 r. poz. 560).

.....
imię i nazwisko

.....
adres zamieszkania

Oświadczenie
o posiadanym obywatelstwie i państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat
innych niż państwo obywatelstwa i Rzeczpospolita Polska

Oświadczam, że:

1. posiadam obywatelstwo/obywatelstwa:

.....

(wypisać wszystkie posiadane obywatelstwa)

2. w ostatnich 20 latach zamieszkiwałem/łam w państwach:

.....

(wypisać wszystkie państwa zamieszkiwania inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa)

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
data i czytelny podpis

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: RODO, informujemy, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa z siedzibą w Sosnowcu przy Al. Zwycięstwa 3.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Al. Zwycięstwa 3, 41-200 Sosnowiec, e-mail: rodo@sosnowieckasm.pl
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu prawidłowej realizacji zadań i obowiązków spółdzielni wynikających z prawa spółdzielczego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz statutu Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
4. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane organom lub podmiotom publicznym uprawnionym do uzyskania danych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, którzy wskażą podstawę prawną i interes prawny oraz podmiotów świadczących na rzecz Spółdzielni usługi na podstawie zawartych umów i umów o powierzenie danych.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji obowiązku prawnego ciążącego na Spółdzielni oraz dochodzenia lub obrony roszczeń .
6. Pani/Pana dane nie będą przekazane do państw trzecich ani organizacji międzynarodowych, nie korzystamy z systemów służących do zautomatyzowanego podejmowania decyzji.
7. Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, usunięcia, ograniczenia ich przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych oraz prawo przenoszenia, a także prawo cofnięcia zgody. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
8. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne dla realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 5 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13.05.2016 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2024 r. poz. 560).

.....
imię i nazwisko

.....
adres zamieszkania

Oświadczenie
dotyczące braku wydawania informacji z rejestru karnego do celów działalności
zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi i nie prowadzeniu
rejestru karnego w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska

Oświadczam, że w niżej wymienionym państwie (państwach)*:

.....
.....
nie wydaje się informacji z rejestru karnego do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi i nie jest prowadzony rejestr karny.

Jednocześnie oświadczam, że nie byłem/am prawomocnie skazany/na w wyżej wymienionym państwie (państwach) za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/am się takich czynów zabronionych oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
data i czytelny podpis

*wskazać państwo (państwa) obywatelstwa i zamieszkiwania w ostatnich 20 latach inne niż Rzeczpospolita Polska

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: RODO, informujemy, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa z siedzibą w Sosnowcu przy Al. Zwycięstwa 3.
2. Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych Al. Zwycięstwa 3, 41-200 Sosnowiec, e-mail: rodo@sosnowieckasm.pl
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu prawidłowej realizacji zadań i obowiązków spółdzielni wynikających z prawa spółdzielczego, ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz statutu Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej.
4. Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępniane organom lub podmiotom publicznym uprawnionym do uzyskania danych na podstawie obowiązujących przepisów prawa, którzy wskażą podstawę prawną i interes prawny oraz podmiotów świadczących na rzecz Spółdzielni usługi na podstawie zawartych umów i umów o powierzenie danych.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji obowiązku prawnego ciążącego na Spółdzielni oraz dochodzenia lub obrony roszczeń .
6. Pani/Pana dane nie będą przekazane do państw trzecich ani organizacji międzynarodowych, nie korzystamy z systemów służących do zautomatyzowanego podejmowania decyzji.
7. Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, usunięcia, ograniczenia ich przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych oraz prawo przenoszenia, a także prawo cofnięcia zgody. Przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
8. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne dla realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 21 ust. 7 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich z dnia 13.05.2016 r. z późniejszymi zmianami (Dz. U. 2024 r. poz. 560).

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję (imię i nazwisko)		
Opis podjętych działań przez personel	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami dziecka	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> - zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa - zawiadomienie Policji - inny rodzaj interwencji (<i>wskazać jaki?</i>) 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów, działania szkoły, działania rodziców Jeśli placówka uzyskała stosowne informacje	Data	Działanie

NOTATKA SŁUŻBOWA

Dotyczy małoletniego
Imię i nazwisko

W dniu o godzinie..... pełniąc pracę w klubie osiedlowym
Nazwa klubu

Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej otrzymałem(am) następujące informacje/zauważyłem(am) następujące objawy*, na podstawie których można podejrzewać krzywdzenie dziecka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zgłaszającym(y) był(li)

.....

Świadkiem(ami) zdarzenia/informacji był(li)

.....

Podjąłem(am) następujące działania:

.....

.....

.....

.....

.....

Notatkę przekazałem(am)

w dniu o godzinie

Inne ważne informacje

.....

.....

Sosnowiec, dnia.....

.....

Czytelny podpis

*właściwe podkreślić

.....
imię i nazwisko

.....
stanowisko/dział

Oświadczenie

o zapoznaniu się pracownika ze „Standardami ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej” i przyjęciu ich do stosowania

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/am się ze „Standardami ochrony małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej” obowiązującymi w placówkach społeczno-kulturalnych Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej i zobowiązuję się do ich stosowania.

.....
data i czytelny podpis pracownika

**MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW KLUBÓW
OSIEDLOWYCH SOSNOWIECKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania Tak/Nie	Tak	Nie
1.	2	3.	4.
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w klubach osiedlowych SSM?		
2.	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej”?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego małoletniego?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika spółdzielni?		
6.	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w klubach osiedlowych SSM „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE „MONITORING STANDARDÓW” ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?			
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?			
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycje poprawy obowiązujących standardów?			

.....
Data i czytelny podpis pracownika

Standardy Ochrony Małoletnich w Sosnowieckiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Wersja skrócona dla dzieci i młodzieży

Sosnowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa (zwana dalej Spółdzielnią), w której działają osiedlowe kluby „Kalinówka”, „Rudna” i „Ziemowit” wprowadziła Standardy mające na celu ochronę dzieci i młodzieży (zwane dalej małoletnimi) przed krzywdzeniem.

W standardach znajdują się zasady, które pomogą zarówno pracownikom klubów, jak i Wam tworzyć przestrzeń bezpieczną, przyjazną i wolną od przemocy.

§ 1

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a pracownikami klubu i osobami prowadzącymi zajęcia jest działanie dla Waszego dobra, z poszanowaniem Waszej godności, emocji, potrzeb i w celu zapewnienia Wam bezpieczeństwa.
2. Pracownik klubu traktuje każdego z szacunkiem i godnością bez względu na jego pochodzenie, przekonania, wygląd, kolor skóry, a ewentualne polecenia wydaje w sposób rzeczowy, jasny i konkretny.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników klubów lub osoby prowadzące zajęcia przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, zastraszanie, przymuszanie, groźby oraz:
 - zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie małoletnich,
 - krzyczenie na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych uczestników zajęć, wywoływanie u nich lęku,
 - używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej,
 - nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie lub wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych; nie dotyczy sytuacji zagrożenia życia małoletniego lub zdrowia oraz podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, ani składanie im propozycji o nieodpowiednim charakterze oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych.
4. Zabronione jest utrwalanie wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika lub prowadzącego zajęcia.
5. Niedopuszczalne jest proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych nielegalnych substancji, jak również stosowanie używek w obecności małoletniego.

§ 2

9. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i wzajemne potrzeby.
10. Małoletni jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
11. Małoletni nie narusza praw innych, uznaje prawo innych do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.
12. Zabronione jest stosowanie we wzajemnych relacjach przemocy słownej, fizycznej i psychicznej w jakiegokolwiek formie, a w szczególności:
 - używanie wulgarnego, obraźliwego języka,
 - upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych,
 - zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym,
 - stosowanie zastraszania i gróźb,
 - utrwalanie wizerunku innych poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody, także w sytuacjach intymnych, mogących zawstydić,
 - udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

§ 3

1. Spółdzielnia zapewnia ochronę wizerunku małoletniego i powinna dysponować zgodą jego rodziców/opiekunów prawnych na prezentowanie wizerunku.
2. Powyższa zgoda nie jest wymagana jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości wydarzenia, uroczystości, krajobrazu.

§ 4

Spółdzielnia nie udostępnia infrastruktury sieciowej ani WiFi.

§ 5

1. W sytuacji, w której małoletni nie czuje się bezpiecznie albo doświadcza jakiegokolwiek formy przemocy może liczyć na pomoc pracowników klubów osiedlowych lub osób prowadzących zajęcia, do których powinien zwrócić się i opowiedzieć, co się dzieje. Jeżeli są świadkowie przemocy stosowanej wobec małoletniego o tym również należy poinformować pracowników klubów osiedlowych lub osoby prowadzące zajęcia. O wszelkich złych zdarzeniach małoletni powinien powiedzieć też swoim rodzicom lub opiekunom prawnym.

2. Pracownicy klubów osiedlowych, do których małeletni zwrócił się z problemem podejmą działania powstrzymujące przemoc. Działania te mogą być podejmowane wspólnie z rodzicami lub opiekunami prawnymi.
3. Nikt nie powinien czuć się winnym zgłoszenia krzywdy, która dotyka małeletniego.
4. Może zaistnieć sytuacja, w której pracownicy klubów osiedlowych lub osoby prowadzące zajęcia otrzymają informację o krzywdzeniu małeletniego lub obserwując go podejrzewają, że jest krzywdzony, chociaż nie zostało to zgłoszone. W takim przypadku osoby te również podejmą działania powstrzymujące przemoc.